

Výstavy v Oblastní galerii se věnují lázeňství. Hned dvakrát a pokaždé originálně

17. 05. 2019 00:00

Dvě nové výstavy uchytila Oblastní galerie, umístěná v Městských lázních císaře Františka Josefa I. v Liberci. Právě s jejím umístěním jejich téma souzní. Zatímco jedna expozice představuje zajímavé grafické listy ze sbírky galerie s námětem lázeňství, druhá spočívá mimo jiné v instalaci obřích dřevěných vln v hale pod bývalým bazénem.

Největší rozmach lázeňství ve smyslu odpočinku a léčebných kúr spadá do první poloviny 19. století. V té době vznikla také většina grafických listů s náměty kolonád a vřidel prezentovaných na nové výstavě.

Do výběru na první jmenovanou výstavu byly zařazeny práce s náměty z Karlových Varů, Mariánských Lázní a Teplic, které zachycují idylickou romantickou podobu těchto míst v polovině 19. století. Zajímavé jsou záznamy běžného provozu a atmosféry, ve které se zde setkávaly elity tehdejší společnosti. Z dalších míst jsou zastoupeny Bad Ems nebo Bad Kissingen v Německu a nechybí ani exotické turecké lázně.

„V regionu patřily k významným místům s prameny s léčebnými účinky Lázně Libverda. Pro milovníky regionu byla proto zařazena grafika s velmi netypickým pohledem na toto místo ve Frýdlantském výběžku,“ doplnila kurátorka výstavy Anna Habánová.

Oblastní galerie Liberec spravuje více než 22 tisíc sbírkových předmětů, z toho na 16 tisíc grafických listů. Grafiky prezentované na nově otevřené výstavě byly pro tento účel zrestaurovány za finanční podpory Libereckého kraje.

Ředitel galerie: bez pomoci kraje bychom restaurování děl nezvládli

„Restaurování našich sbírek je asi nekonečný příběh. Díla stárnou přirozeně, ale my dnes hlavně splácíme dluh, který vznikl nevhodným uložením děl ve staré galerii. A bez Libereckého kraje bychom to určitě nezvládli,“ vysvětlil ředitel galerie Jan Randáček.

Komentovaná prohlídka k výstavě, jež potrvá do 1. září, se uskuteční 13. června v 10.30 a 17.00.

Zároveň libereckou galerii zaplavily monumentální dřevěné vlny. Zcela ojedinělá instalace slovenského umělce Juraje Gábora je součástí nové výstavy *Mystika hygieny*, která má nejen připomenout původní účel této lázeňské budovy, ale také upozornit, v jak neklidné a informačně zaneřáděné době žijeme.

Hlavním impulsem ke vzniku této mimořádné mezinárodní výstavy pod kurátorským vedením historiků umění Lenky Sýkorové a Viktora Čecha byla fascinace přestavby lázní na galerii. Kurátoři za tímto účelem oslovili slovenského výtvarníka Juraje Gábora, který se motivem „vlnění“ zabývá již několik let.

„Na zhmotnění ideje vlnění jsem pracoval od roku 2015. Výjimečný prostor haly pod bazénem o rozměrech 10 × 20 metrů mi umožnil realizovat minimalistický, ale velmi pracný projekt dřevěných vln a na jejich povrchu instalovat další umělecká díla korespondující s obsahem výstavy,“ řekl Juraj Gábor.

Očistná koupel mezi nebem a dnem

Dřevěná platforma nazvaná *Vlnění* prošla dokonce statickou zkouškou a může se pochlubit úctyhodnou nosností 500 lidí. Dřevo na její realizaci dodala pila z Oldřichova v Hájích. Prkna pak do výsledné podoby zpracovával přímo v prostorách galerie autor společně se třemi tesaři po deset dnů.

„Nosná dřevěná konstrukce pomyslně evokuje vodní hladinu a odkazuje k původnímu účelu sálu. Návštěvník proplouvá prostorem a ocitá se mezi nebem – skleněným stropem – a dnem,“ vysvětlila Habánová. *„Kurátorský koncept pracuje s jasně viditelnou symbolikou očisty vodou, a to nejen v rovině fyzické, ale i psychické. Síla dřevěných vln tkví v pravidelnosti a měkkosti vedoucí ke zklidnění mysli. Zároveň se jedná o architekturu, v níž jsou ostatní díla přímo vystavena, a výsledná křivka zvlnění s nimi koresponduje.“*

Kysané zelí a relaxační katafalk

Jak nahlízejí na hygienu, zdraví a relaxaci současní umělci, prozrazují další exponáty. Přímo z dřevěné podlahy vyrůstají ocelové figury Tomáše Roubala, připomínající lázně jako místo odpočinku, setkávání a také glosování aktuálních společensko-politických problémů, stejně jako je tomu v českých hospodách a kavárnách.

David Vojtuš ve svých „tetovaných“ gumových polštářích zase parafrázuje jeden z nejtýpčtějšých materiálů spojených s moderní hygienickou obsesí – průhledné plasty umožňující důslednou izolaci i snadnou očistu.

Na chemické a biologické procesy, které jsou neodvratitelnou součástí naší tělesnosti, se zaměřují ve svých instalacích Anetta Mona Chisa a Lucie Tkáčová. *„Autorky zde představují objekty se skleněnými hlavami, v nichž kvasí zelí a další zelenina. Celkový vizuální dojem je tak doplněn o barvu,“* doplnila Habánová.

Dřevěné vlny a všechny vystavené objekty lze pozorovat i zpod černého „katafalku“. Stačí ulehnout a nechat na sebe umění působit. „*Cséfalvayova videoinstalace vtahuje diváka do intimního dialogu s mystickou postavou asyrského ochranného božstva Lamassu a odkazuje tím ke kořenům hygieny jako rituální očisty nejen fyzické, ale především duchovní,*“ vysvětlil kurátor Viktor Čech.

Mystika hygieny chce bojovat i v národní soutěži muzeí

Mystika hygieny bude v Oblastní galerii v Liberci k vidění po celé léto až do 1. září. „Výstavu chceme přihlásit i do prestižní národní soutěže Gloria musealis. Instalace tohoto rozměru vznikají totiž v českém výtvarném umění naprosto ojediněle. Jedná se o mimořádný počín, náročný nejen po umělecké, ale i technické stránce,“ uzavřela Habánová.

Oblastní galerie Liberec je příspěvkovou organizací Libereckého kraje. Galerie je otevřená denně mimo pondělí od 10 do 17 hodin, ve čtvrtky do 19 hodin. Galerie nabízí každý čtvrtek vstup zdarma.

TZ: Oblastní galerie Liberec